

МІЛОВА
Марія
Іллівна

3 лютого 1953 р. н.

доктор політичних наук, професор,
професор кафедри політології

Контактна інформація:

Тел.: (+38) 096 3832931

E-mail: maryskamilova@gmail.com

ORCID ID: [Marija Milova](#)

Google Scholar: [Марія Мілова](#)

Державні нагороди та почесні звання:

- Почесна грамота Одеської обласної ради
- Почесна грамота ректора Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.
- Почесна грамота ректора Одеської державної академії холоду.

Основний напрямок наукової діяльності:

- аналіз проблем посткомуністичного транзиту в цілому;
- дослідження трансформаційних процесів в постсоціалістичних країнах, головним чином, Південно-Східної Європи і Болгарії зокрема;
- проблема зовнішніх впливів на перебіг та «якість» сучасного демократичного розвитку в транзитивних суспільствах;
- вивчення політичної реальності українського суспільства та проблем його консолідації;
- політичні інститути та процеси в сучасній Україні та проблеми сучасного парламентаризму та його перспективи, електоральна політика тощо;
- дослідження сучасної Європи, зокрема вплив регіональних та глобальних викликів на перспективи ЄС (соціально-економічні, екологічні, демографічні проблеми, пандемія, міграція, євроскептицизм тощо).

Кандидатська дисертація:

«Вплив соціалістичної економічної інтеграції на формування інтернаціоналістської свідомості молоді (на прикладі СРСР, НДР та Болгарії)»

Місце захисту:

Львівського державного університету імені І. Франка, м. Львів

Рік захисту:

1985 р.

Докторська дисертація:

«Внутрішні та зовнішні чинники трансформації політичної системи посткомуністичної Болгарії»

Місто захисту:

Інституті політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, м. Київ

Рік захисту:

2008 р.

Навчальна діяльність (списки дисциплін, лекційні курси):На 1 рівні освіти (бакалавріат):

- Український парламентаризм
- Парламентаризм в країнах Південно-Східної Європи
- Сучасна зарубіжна політологія

На 2 рівні освіти (магістратури):

- Методологія і логіка наукового дослідження політичних процесів

На 3 рівні освіти (PhD):

- Президентство в Україні
- Порівняльний аналіз парламентських систем сучасного світу.

Розроблені курси лекцій:

- Український парламентаризм
- Сучасна зарубіжна політологія
- Методологія і логіка наукового дослідження політичних процесів
- Президентство в Україні
- Парламентаризм в країнах Південно-Східної Європи
- Сучасні досягнення політичної науки
- Порівняльний аналіз політичних систем сучасного світу

Дисертації, які були захищені під керівництвом ученого:

- Дмитрашко С. А. Націонал-соціалізм як політична модель тоталітарного панування (канд. політ. наук), 2015
- Трушевич Г. Б. Іміджмейкінг у сучасних політичних технологіях: український досвід (доктор філософії), 2023

Наукові праці з 2000 р.

Монографії:

2005

На шляху до парламентської демократії: болгарський варіант : монографія / М. І. Мілова ; Одес. держ. акад. холоду. – Одеса : Астропринт, 2005. – 326 с.

2020

Політична реальність: теоретичні та методологічні основи аналізу : розділ 1 / М. І. Мілова // Соціокультурні чинники трансформації політичної реальності у XXI ст. : монографія / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; [редкол.: В. В. Попков, Н. Є. Степанова]. – Одеса : ОНУ, 2020. – 296 с. – С. 7–33.

Навчально-методичні посібники:

2013

Політична система: світова теорія та вітчизняний досвід : навч. посіб. / М. І. Мілова, О. В. Димова ; Одес. нац. акад. харч. технологій, Ін-т низькотемператур. техніки, кріотехнологій та екоенергетики. – Одеса, 2013. – 31 с.

Український парламентаризм: витоки становлення та сучасний стан розвитку : навч.-метод. посіб. для студентів від-ня політології ІСН / М. І. Мілова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2013. – 66 с.

2017

Український парламентаризм в контексті сучасного світового досвіду : навч.-метод. посіб. / М. І. Мілова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, ІСН. – Одеса : ОНУ, 2017. – 64 с.

2020

Інститут президенства в Україні: становлення та проблемні аспекти сучасного розвитку : навч.-метод. посіб. / М. І. Мілова. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. – 68 с.

Парламентаризм в Україні: сучасний стан розвитку : навч.-метод. посіб. для аспірантів (спеціальність 6.030104 – «Політологія») / М. І. Мілова. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. – 62 с.

2022

Використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі : метод. посіб. / М. І. Мілова, О. В. Димова – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2022. – 36 с.

2023

Кваліфікаційна робота [Електронний ресурс] : електрон. метод. рек. до підготовки та захисту кваліфікац. роботи здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищ. освіти (спец. 052 «Політологія») / уклад.: М. І. Мілова, О. Ю. Хорошилов. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2023. – 37 с. – 0,9 МБ. – *Доступ тільки з читальних залів Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова.*

Методологія і логіка наукового дослідження політичних процесів. [Електронний ресурс] : електрон. метод. рек. до семінар. занять з курсу «Методологія і логіка наукового дослідження» для студентів другого (магістр) рівня вищ. освіти / уклад. М. І. Мілова. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2023. – 44 с.

2024

Сучасна зарубіжна політологія [Електронний ресурс] : електрон. метод. рек. до практич. занять для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищ. освіти спец. 052 «Політологія» / уклад. М. І. Мілова. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2024. – 62 с. – 0,9 МБ. – *Доступ тільки з читальних залів Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова.*

Статті та тези конференцій:

2002

Політико-владні інститути України та Болгарії: порівняльна характеристика / М. І. Мілова // Держава і право : зб. наук. пр. Серія: Юридичні і політичні науки. – 2002. – Вип. 16. – С. 426–431.

Роль інтелігенції східноєвропейських країн у політичних процесах кінця 80-х – початку 90-х років / М. І. Мілова // Інтелігенція і влада. – 2002. – Вип. 1 (2), ч. 2. – С. 54–62.

2003

Болгарський тоталітаризм: витоки становлення (роль радянського фактора у становленні соціалізму в Болгарії) / М. І. Мілова // Людина і політика : укр. соціально-гуманітар. наук. журн. – 2003. – № 3. – С. 72–81.

Відроджувальний процес як фактор кризи тоталітарного правління у Болгарії / М. І. Мілова // Держава і право : зб. наук. пр. Серія: Юридичні і політичні науки. – 2003. – Вип. 22. – С. 630–642.

Воздействие внешних факторов на развал партийно-государственной системы Болгарии конца 80-х годов / М. И. Милова // Перспективи : соц.-наук. журн. Серія: Філософія, історія, соціологія, політологія. – 2003. – Вип. 2–3. – С. 32–38.

О некоторых направлениях трансформации политических систем посттоталитарных стран: на примере Болгарии / М. И. Милова // Вісн. Одес.

нац. ун-ту. – 2003. – Т. 8, вип. 9 : Соціологія і політичні науки. – С. 701–708. – Відомості доступні через Інтернет: <http://surl.li/fjmcsb> (дата звернення: 09.06.2024).

Президент у парламентській системі правління (досвід Болгарії) / М. І. Мілова // Віче : теорет. і громад.-політ. журн. – 2003. – № 7. – С. 66–70.

Роль виборів у політичних процесах сучасної Болгарії / М. І. Мілова // Політичний менеджмент. – 2003. – № 3. – С. 158–169. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/jsiuyh> (дата звернення: 09.06.2024).

Співвідношення внутрішніх та зовнішніх факторів у політичних процесах у болгарії на зламі 80–90-х рр. ХХ ст. / М. І. Мілова // Людина і політика : укр. соціально-гуманітар. наук. журн. – 2003. – № 2. – С. 70–77.

Як почувашся, болгарська еліто? / М. І. Мілова // Віче : теорет. і громадсько-політ. журн. – 2003. – № 10. – С. 76–79.

2004

Болгарія: від соціалістичної до сучасної багатопартійності. Проблеми й уроки початкового етапу трансформації / М. І. Мілова // Держава і право : зб. наук. пр. Серія: Юридичні і політичні науки. – 2004. – Вип. 26. – С. 624–633.

Болгарський варіант постсоціалістичного переходу: характер, особливості і парадокси / М. І. Мілова // Дослідження світової політики : зб. наук. пр. – 2004. – Вип. 27. – С. 135–152.

Інтеграція в Європу і посткомуністичні країни: проблема зовнішнього впливу (на прикладі Болгарії та України) / М. І. Мілова // Наука і освіта'2004 : матеріали 7-ої Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, 10–25 лют. 2004). – Дніпропетровськ, 2004. – Т. 1 : Політологія. – С. 45–47.

Політичні інститути Болгарії: проблема ефективності на етапі демократичного транзиту / М. І. Мілова // Перспективи : соц.-наук. журн. Серія: Філософія, історія, соціологія, політологія. – 2004. – Вип. 4 (28). – С. 55–60.

Президентские выборы: современные модификации (на примере Болгарии) / М. И. Милова // Динаміка наукових досліджень'2004 : матеріали 3-ої Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, 21–30 черв. 2004 р.). – 2004. – Т. 13 : Політологія. – С. 11–14.

2005

БСП: важкий шлях до демократії або трансформація у парламентську партію / М. Мілова // Дослідження світової політики : зб. наук. пр. – 2005. – Вип. 31. – С. 11–23.

Інститут президентства як нове явище у політичній трансформації посткомуністичних країн: на прикладі Болгарії та України / М. І. Мілова // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – 2005. – Вип. 25. – С. 153–160.

Посткомуністична опозиція: особливості становлення (на прикладі Болгарії та України) / М. І. Мілова // Держава і право : зб. наук. пр. Серія: Юридичні і політичні науки. – 2005. – Вип. 30. – С. 615–622.

2006

Болгарія–ЕС: трудний путь в «Європу» (хроника и проблемы присоединения) / М. Милова // Одеська болгаристика = Одеска българистика : наук. щорічник. – 2006. – Одеса, 2006. – № 3–4. – С. 40–45.

Вплив зовнішніх чинників на посткомуністичні перетворення у Болгарії: сучасні підходи / М. І. Мілова // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Соціологія, політологія. – 2006. – Т. 11, вип. 10. – С. 346–353. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/unwks> (дата звернення: 09.06.2024).

Інтелігентність і професіоналізм у діяльності влади: сталий демократичний та посткомуністичний досвід / М. І. Мілова // Інтелігенція і влада : матеріали 4-ої Всеукр. наук. конф. (Одеса, 20–21 берез. 2006 р.) / Одес. нац. політехн. ун-т.– Одеса : Астропринт, 2006. – С. 119–125.

Макіавеллі вчора і сьогодні: питання без відповіді (щодо проблеми моралі, політики та права) / М. І. Мілова, В. І. Валецька // Наук. зап. Нац. ун-ту «Острозька академія». Серія: Політичні науки. – 2006. – № 1. – С. 149–155.

Парламентська модель політичної системи Болгарії як показник посткомуністичної інституціональної трансформації / М. І. Мілова // Наук. вісн. [Одес. держ. економ. ун-ту]. – 2006. – № 10 (30). – С. 167–180.

Партійна система Болгарії: становлення, сучасний стан і перспективи розвитку / М. І. Мілова // Наук. вісн. [Одес. держ. економ. ун-ту]. – 2006. – № 14 (34). – С. 140–151.

Політична культура посткомуністичних країн як чинник входження «в Європу»: український та болгарський досвід / М. І. Мілова // Гуманітар. вісн. Запоріж. держ. інж. акад. – 2006. – Вип. 25. – С. 95–102. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/sosncc> (дата звернення: 09.06.2024).

Політичний «центр» у сучасній Болгарії: національна специфіка і основні проблеми / М. І. Мілова // Грані : наук.-теорет. та громад.-політ. альм. – 2006. – № 6 (50). – С. 141–146.

Посткомуністична трансформація політичних інститутів: проблема «імпорту» / М. І. Мілова // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – 2006. – Вип. 26. – С. 206–214.

Проблема «сильної» держави у посткомуністичній трансформації / М. І. Мілова // Наук. пр. [Чорномор. держ. ун-ту ім. П. Могили]. Серія: Політичні науки. – 2006. – Т. 40, вип. 27. – С. 87–92. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/bjilyk> (дата звернення: 09.06.2024).

Проблема «сильної» держави в посткомуністичній трансформації (досвід Болгарії та України) / М. І. Мілова // Правова держава. – 2006. – № 9. – С. 227–234. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/vauigr> (дата звернення: 09.06.2024).

2007

Інституціоналізація політичної системи у контексті посткомуністичної трансформації (на прикладі Болгарії) / М. І. Мілова // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – Одеса, 2007. – Вип. 30. – С. 403–410.

Парламентские выборы: Болгария – 2005 и Украина – 2006 / М. И. Милова // Соціально-політична взаємодія в сучасній Україні: вибір шляхів державного розвитку : тези доп. 22-ої наук.-практ. конф. (Одеса, 20 квіт. 2007 р.). – Одеса, 2007. – С. 97–99.

2008

Партійна система Болгарії в контексті сучасних європейських тенденцій / М. Мілова // Політичний менеджмент. – 2008. – № 4 (31). – С. 88–100. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/kpdogc> (дата звернення: 09.06.2024).

2010

Європейські цінності і національна ідентичність: проблема співвідношення в діяльності української влади / М. І. Мілова // Наук. вісн. [Одес. держ. економ. ун-ту]. – 2010. – № 6 (106). – С. 77–83.

Ідеологічні аспекти зовнішньополітичної концепції гітлерівської Німеччини / М. И. Милова, С. А. Дмитрашко // Украина в системе современных цивилизаций: трансформации государства и гражданского общества : материалы 3-й Междунар. науч.-практ. конф. (Одесса, 21–22 трав. 2010 г.). – Одесса, 2010. – Т. 2. – С. 241–243.

Інститут президентства: український досвід / М. І. Мілова // Наук. вісн. [Одес. держ. економ. ун-ту]. – 2010. – № 22 (100). – С. 83–92.

2011

Народний Рух України: між опозицією та більшістю (з досвіду парламентської діяльності) / М. І. Мілова // Народний рух України : місце в історії та політиці : матеріали 8-ої Всеукр. наук. конф., присвяч. 20-річчю незалежності України (Одеса, 25–26 трав. 2011 р.) / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса : Астропринт, 2011. – С. 279–284.

Болгария-ЕС: ожидания и результаты присоединения / М. И. Милова // Дриновський збірник. – 2011. – Т. 4. – С. 379–384. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/jaodtr> (дата звернення: 09.06.2024).

Конституционный процесс и модернизация: украинская практика / М. И. Милова // Наук. вісн. [Одес. держ. економ. ун-ту]. – 2011. – № 27 (152). – С. 135–144.

Политология в техническом вузе: проблемы и перспективы / М. И. Милова, Л. И. Сухотерина // Роль философских дисциплин в формировании современного мировоззрения студентов высшей школы в Украине : материалы Междунар. межвузов. науч.-практ. семинара (Одесса, 10 дек. 2010 г.) : сб. ст. – Одесса, 2011. – С. 57–62.

Проблеми європейської інтеграції в діяльності Народних Зборів Республіки Болгарія: уроки для України / М. І. Мілова // Наукові праці [Чорномор. держ. ун-ту ім. П. Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія: Політологія. – 2011. – Т. 175, вип. 163. – С. 45–48.

Этническая модель современной Болгарии: проблемы политизации, интеграции и адаптации / М. И. Милова // Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту. Серія: Історія. Філософія. Політологія : зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 3. – С. 152–157. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/ubzsla> (дата звернення: 09.06.2024).

2012

Антидемократичні течії в німецькій політичній традиції першої половини ХХ століття / М. І. Мілова, С. А. Дмитрашко // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Соціологія і політ. науки. – 2012. – Т. 17, вип. 1. – С. 79–85. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/txnizd> (дата звернення: 09.06.2024).

Глобалізація і національна держава: проблеми інтеграції та адаптації / М. І. Мілова // Наук. вісн. / Одес. держ. економ. ун-т. – 2012. – Вип. 23 (175). – С. 177–181.

Громадянське суспільство в Україні: три умови переходу до порядку «відкритого доступу» / М. Мілова, О. Димова // Наук. зап. ін-ту політ. і етнонац. дослідж. – 2012. – Вип. 1(57). – С. 163–176. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/qpjhbe> (дата звернення: 09.06.2024).

Из воспоминаний об Ирине Владимировне Завьяловой / М. И. Милова // Libra : зб. наук. пр. каф. історії стародав. світу та серед. віків. – 2012. – Вип. 2. – С. 68–69а. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/ckkrcq> (дата звернення: 09.06.2024).

К вопросу о реализации идеологических основ национал-социализма в политической практике Германии в 20-30-е годы ХХ в. / М. И. Милова, С. А.

Дмитрашко // Грані : наук.-теорет. і громад.-політ. альм. – 2012. – № 1 (81). – С. 163–166. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/ayczzl> (дата звернення: 09.06.2024).

Національна безпека України: сучасні виклики і умови адаптації / М. І. Мілова // Україна – Литва: безпековий вимір нових геополітичних стратегій : матеріали Міжнар. наук. семінару (Одеса, 30 листоп. 2012 р.) / Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського, Одес. наук.-інформ. центр євроатлант. співпраці, Посольство Литов. Респ. в Україні. – Одеса : Фенікс, 2012. – С. 19–21.

Партійна система Болгарії: новий політичний сезон / М. І. Мілова // Наук. вісн. / Одес. держ. економ. ун-т. – 2012. – Вип. 26 (178). – С. 200–209.

Політична взаємодія в умовах конфронтації: болгарський досвід розбудови демократії / М. І. Мілова // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Історія. Філософія. Політологія : зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 4. – С. 102–108. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/rsdfxf> (дата звернення: 09.06.2024).

Про деякі аспекти «європеїзації» болгарського політичного життя в контексті президентських виборів 2011 року / М. І. Мілова // Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації : укр. наук. журн. – 2012. – № 2. – С. 145–151. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/gmlffd> (дата звернення: 09.06.2024).

Тоталітарні режими: ідеологічне обґрунтування цілей, форм і методів володарювання / М. Мілова, С. Дмитрашко // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку : зб. наук. пр. – Львів, 2012. – Вип. 24 – С. 51–55. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/flprhz> (дата звернення: 09.06.2024).

2013

Вибори та виборча система Болгарії: адаптація до європейських реалій // Гілея : наук. вісн. : зб. наук. праць. – Київ, 2013. – Вип. 69 (2). – С. 774–780.

Від конфронтації до співпраці: болгарський досвід інституціональної адаптації на етапі посткомуністичного транзиту / М. І. Мілова // Дослідження політичної взаємодії в умовах трансформації суспільства : зб. наук. пр. – Одеса, 2013. – С. 201–222. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/jmujol> (дата звернення: 09.06.2024).

Республіка Болгарія: от Тырновской Конституции до Европейского Союза / М. И. Милова // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Історія. Філософія. Політологія : зб. наук. пр. – 2013. – № 5. – С. 81–86. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/rcdmlj> (дата звернення: 09.06.2024).

2015

Особенности политического конфликта в переходных обществах: на примере Болгарии и Украины / М. Милова // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія. – Ужгород, 2015. – Вип. 1(18) : матеріали Міжнар. наук. конф. «Політичні кризи в державах та регіонах Європи: внутрішні передумови та зовнішні виклики у ХХ – на початку ХХІ століття». – С. 53–56. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/dbrzfu> (дата звернення: 09.06.2024).

2016

Виборчі кампанії в політичному процесі сучасної Болгарії: компаративний аналіз / М. І. Мілова // Чорноморське регіональне співробітництво в контексті процесів європейської інтеграції : зб. пр. – Херсон : Гринь, 2016. – С. 8–12.

2017

Концептуалізація гуманітарно-інформаційної політики сучасної України: запит на нові символи та смисли / М. І. Мілова // Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали 2-ої Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 10 лют. 2017 р.). – Одеса : ДЗ «ПУНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2017. – С. 181–186.

Президентские выборы в постсоциалистической Болгарии: некоторые аспекты «европеизации» и «балканизации» / М. И. Милова // Соціальні та політичні трансформації у Центральній та Східній Європі (1917– 2017): чинники, досягнення, проблеми : тези Міжнар. наук. конф. (28–29 черв. 2017 р.). – Одеса : ОНУ, 2017. – С. 73.

Преодоление прошлого или повторение пройденного: украинский вариант / М. И. Милова // Політікус : наук. журн. – 2017. – Вип. 1. – С. 164–169. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/wiwcoz> (дата звернення: 09.06.2024).

«Тронні промови» як символічний ресурс влади: український контекст / М. І. Мілова, М. Р. Стеценко // Політичне життя. – 2017. – № 1–2. – С. 68–73. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/xwcvhk> (дата звернення: 09.06.2024).

2018

Ідеологія політичного постмодерну: сутність та ретроспектива становлення / М. І. Мілова, Г. Б. Трушевич // Наук. зап. Серія: Право / Центральноукр. держ. пед. ун-ту ім. В. Винниченка. – 2018. – Вип. 5. – С. 181–184. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/qwsrgc> (дата звернення: 09.06.2024).

2019

Проблеми консолідації українського суспільства: соціально-політичний та культурно-ціннісний виміри / М. І. Мілова // Китай –Україна: перспективи

академічного та ділового співробітництва : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 27–28 трав. 2019 р.). – Одеса, Фенікс, 2019. – С. 80–84.

2020

Сучасне гуманітарне знання: криза, розвиток, проблеми в умовах глобальних викликів / М. І. Мілова // Гуманітарні науки у контексті суспільно-політичних викликів : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 21–22 трав. 2020 р.). – Одеса : БМВ, 2020. – С. 35–38. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/rwwidb> (дата звернення: 09.06.2024).

2021

Євроскептицизм як виклик в євроінтеграційних прагненнях України / М. І. Мілова // Сучасні тенденції в історії, соціології, політології та філософії : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 24–25 верес. 2021 р.). – Львів : ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2021. – С. 54–58.

Image making as a political technology: special features of the politicians' long-term and short-term image building / М. І. Milova, Н. В. Trushevych // Політичне життя. – 2021. – № 4. – С. 41–46. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/vhysyc> (дата звернення: 09.06.2024).

2022

Болгарський політичний процес в контексті російсько-української війни / М. І. Мілова // Соціально-економічний та політичний розвиток країн у сучасних умовах : зб. наук. пр. Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 27 трав. 2022 р.). – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2022. – С. 18–20. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/itoamx> (дата звернення: 09.06.2024).

Перспективи виборчого процесу в післявоєнний період: попередній аналіз / М. І. Мілова, Г. Б. Трушевич // Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2022. – Вип. 38. – С. 65–71. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/daoifh> (дата звернення: 09.06.2024).

2023

Етичні засади української самоідентифікації у дискурсі постмодерну / М. І. Мілова, О. В. Димова // Політикус. – 2023. – Вип. 5. – С. 109–114. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/qcczkz> (дата звернення: 09.06.2024).

Регулювання міграції: політика ЄС щодо українських біженців / М. І. Мілова // Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали 33-ої Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Паола (Мальта), 7 черв. 2023 р.). – С. 375–378. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/dazjav> (дата звернення: 09.06.2024).

Українська міграція в Європу періоду російсько-української війни: політика врегулювання / М. І. Мілова, Г. Б. Трушевич // Міжнар. та політ. дослідж. –

2023. – Вип. 36. – С. 215–233. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/qgehjt> (дата звернення: 09.06.2024).

Українська міграція в Європу: стан та наслідки / М. І. Мілова // Імідж України: соціально-політичні репрезентації і мовне віддзеркалення воєнних реалій у зарубіжних і вітчизняних мас-медіа : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 15–16 черв. 2023 р.). – Одеса, 2023. – С. 151–156. – Відомості доступні також через Інтернет: <http://surl.li/xpziev> (дата звернення: 09.06.2024).

Участь у національних та міжнародних організаціях, асоціаціях, проєктах:

- участь у роботі комітету освіти міжнародної організації «Association of Bulgarians around the world» (м. Варна, Болгарія; 2015–2018);
- 4-а Міжнародна наукова-практична конференція «Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects» (Берлін, Німеччина, 25–27 вересн. 2021 р.)
- членство та участь у роботі громадського об'єднання «Одеське дружество болгар України» (2002–2022);
- член організації ГО «Прогресильні» (2023).

Участь у міжнародних конференціях, семінарах тощо:

- дослідницька програма Центру болгаристики та балканських досліджень імені Марина Дринова Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
- брала участь у роботі цілої низки міжнародних, загальноукраїнських наукових та науково-практичних конференцій, круглих столів і семінарів (Варна, Софія, Одеса, Київ, Львів, Миколаїв, Ужгород та ін.);
- стажування на кафедрі політології Софійського університету (Болгарія);
- Міжнародний вебінар «Неформальна освіта у підготовці бакалаврів та магістрів в країнах європейського союзу та Україні» (Люблін, Республіка Польща, 26 червня – 3 липня 2023 р.);